İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Yıl: 11 Sayı: 21 Bahar 2012 / 1 s.519-526

KEMAL SUNAL GÜLDÜRÜLERİNDE KARAKTERLERİN TEMSİLİ

Gözde SUNAL[65]

ÖZET

Keloğlan'ın saflığını, Nasreddin Hoca'nın uyanık hallerini günümüze taşıyarak onlara benzeyecek sanatçı tipi aranması, Kemal Sunal ve diğer komedyen tiplerini doğurmuştur. Özellikle, sinema izleyicisi Kemal Sunal'da beklentilerinin çoğunu bulduğu için filmlerine yoğun ilgi ve sevgi göstermiştir.

Kemal Sunal filmleri çok çeşitli açılardan bakılarak incelenebilir. Kemal Sunal'ın bu denli sevilmesi, filmlerinin defalarca izlenmesine karşılık aynı keyfi vermesi de sıradan bir izlenme alışkanlığı olmadığını göstermektedir. Kemal Sunal filmlerinin güldürü ile birlikte gerçekleri ortaya koyduğu ve mevcut düzene gönderme yaptığı öngörülmektedir. Filmlerde yer alan olayların ve karakterlerin ise güncelliğini hiç yitirmediği saptanmıştır. Bu düşüncelerden yola çıkarak çalışmanın amacı Kemal Sunal güldürülerindeki karakterlerin temsili ve yaratılan bu karakterlerin toplumsal yapıdaki yeri, 3 örnek film üzerinden 3 karakter ile incelenecektir. Bu filmler; İlk olarak "Hababam Sınıfı" (1975, Ertem Eğilmez) ve halkın sevgisini kazandığı meşhur tipleme "İnek Şaban". İkinci film olarak, Kemal Sunal'ın karakter oyunculuğuna ilk geçiş filmi olan "Zübük" (1980, Kartal Tibet) ve "Zübükzade İbraam". Son olarak "Propaganda" (1999, Sinan Çetin) ve "Gümrük Memuru Mehdi". Bu filmin önemi, hem Kemal Sunal filmografisinde son film olması açısından hem de bu filmle birlikte tamamen farklı bir Kemal Sunal ile karşılaşmış olduğumuzdan dolayı incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Güldürü Sineması, Karakter ve Tip, Kemal Sunal, Kemal Sunal Filmleri

REPRESENTATION OF CHARACTERS IN KEMAL SUNAL COMEDIES

ABSTRACT

The search for an actor who's able to adapt Keloğlan's naivety and Nasreddin Hodja's smartness to todays world resulted with the born of Kemal Sunal and other comedians.Movie fans found much of their expectations especially in Kemal Sunal and therefore had an intense interest and love for his movies.

Kemal Sunal movies can be analysed from many different aspects. Being so much loved and his movies being watched over and over again with the same pleasure shows us that it's not a regular watching habit. Kemal Sunal movies are funny but at the same time includes the facts of life and criticize the system. The events and characters never gets out of date. This study intends to analyse the positions these symbolic and created characters have in society, with the help of 3 characters taken from 3 movies. The first one is "Hababam Sınıfı" (1975, Ertem Eğilmez) and the character İnek Şaban, which earned him the publics great sympathy, second is a transition movie "Zübük" (1980, Kartal Tibet) and "Zübükzade İbraam" and finally "Propaganda" (1999, Sinan Çetin) and "Gümrük Memuru Mehdi". The importance of this third movie is that it's the last work of his career and we observe a totaly different Kemal Sunal here.

Key Words: Comedy Cinema, Character and Type, Kemal Sunal, Kemal Sunal Movies

65 Akademik Uzman, İstanbul Ticaret Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Medya ve İletişim Sistemleri Bölümü, Üsküdar - İSTANBUL

> "Gülüş yalnızca hafif bir silahtır. Toplum hıncının öldürücü, amansız tanklarını göndermeye gerek olmayan durumlarda, öldürücü biçimde vuran hafif bir silahtır"Ayzenştayn (Makal, 1995: 110).

1. GİRİŞ

Güldürü (komedi) türü*, insanların, olayların, durumların, gülünç yanlarını ele alan; insanları, olayları, durumları gülünç bir açıdan işl*eyen türdür. Gülünçlük, çoğu kez, olması gereken ile olmaması gerekenin beklenmedik, şaşırtıcı bir biçimde ters yüz olmasından doğar. Yani biz birtakım varlıkların, olayların, durumların olağan gidişine alışmışızdır, bunlardan olağan olarak bu gidişi bekleriz, işte bu olağan gidiş yerine hiç beklenmedik anda, hiç beklenmedik bir gidiş çıkınca bu bize çoğu kez bir gülünçlük etkisi yaratır. Bu olağan gidişten ayrılış ne denli kesin, ne denli beklenmedik olursa yaratığı gülünçlük de o denli artar (Özön, 1984: 141-142).

Türkiye'de sinemanın nasıl bir güldürü anlayışı ile izleyicinin karşısına çıktığını incelemek için, Türk Güldürü Sineması'nın tarihsel gelişimini izlemek gerekir: "Bican Efendi'nin Mektep Hocası" ile başlayan serüven "Bican Efendi Vekilharç ile devam eden ilk serial güldürü filmi olmuştur. Ancak geçiş yıllarından sonra sinemacılar çağı dediğimiz 1950 ile 1960 arasında artık güldürü sanatçıları ve güldürü türü değer kazanmaya başlamış ve böylece de Türk Sineması'ndaki güldürünün ilk tohumları atılmıştır (Burçak Evren ile Kişisel Görüşme, 20 Mart 2009). 1958–1964 yılları arasında Osman F.Seden'in "Cilalı İbo" ile "Adanalı Tayfur"u ve Hulki Saner'in "Turist Ömer"i güldürü sinemasının "üç büyükler"i olarak ortaya çıkar (Özgüç, 2005: 67). 1970'li yıllarda ise Türk Sineması'nın Keloğlan geleneğini devralan Kemal Sunal filmleri Türk Sineması'nda yer almaya başlar.

İşte bu çalışma ile Kemal Sunal Güldürülerinde Karakter Analizi ele alınacaktır. Bu çalışmada hedeflenen Kemal Sunal filmlerinde tip ve karakter yaratımıyla birlikte bu iki kavram arasındaki ayrım irdelenecektir. Bu noktadan hareketle Kemal Sunal güldürülerine kaynak oluşturan toplumsal yapı ve yaratılan karakterlerin toplumsal yapıdaki yeri üzerinde durulacaktır. Temel çıkış sorumuz olan karakterlerin temsili ve analizi 3 film ve 3 karakter üzerinden incelenecektir. Bu filmler; 1970'li yıllara ait "Hababam Sınıfı" ve "İnek Şaban" tiplemesi, 1980'lere ait "Zübük" ve "Zübükzade İbraam" karakteri ve son olarak 1990'lara ait "Propaganda" ve "Gümrük Memuru Mehdi" karakteri ele alınacaktır. Bu karakter ve film örnekleriyle birlikte Kemal Sunal filmlerinde nasıl bir dönüşümün yaşandığı araştırılacak ve bu karakterlerin günümüzdeki temsilleri üzerinde durulacaktır. Çalışmada yöntem olarak, literatür taraması ve yüz yüze görüşme yöntemleri kullanılmıştır.

2. KEMAL SUNAL GÜLDÜRÜLERİNDE KARAKTER YARATIMI

Kemal Sunal güldürülerinde karakterlerin temsiline değinmeden önce Sunal güldürülerinin kimliğini oluşturan güçlü karakterlerin yaratım sürecini kavramamıza hizmet edecek olan karakter ve tip ayrımı üzerinde durmamız ve bu ayrımın Türk Sineması'ndaki karşılığına kısaca değinmemiz gerekmektedir.

Karakter kavramını; bir insanı diğerlerinden farklı kılan özelliklerin tümü biçiminde tanımlayabiliriz. Bu tanımlama, fiziksel özellikleri de içerir. Çünkü fiziksel özelliklerimiz psikolojimize etkide bulunur. Aslında karşılıklı bir etkileşim söz konusudur. İçerik biçimi belirler, biçim içeriği etkiler. Yani insanın ruhsal yanı ile maddi tarafı (bedeni) birbirlerini karşılıklı etkiler ve değiştirirler. Burnunda çıkan bir sivilce, bir genç kızın gününü karatmaya yetebildiğine göre, kambur ya da şaşı olmanın bir insanın kişiliğini hiç etkileyemeyeceğini savunmak gülünç olur. Dolayısıyla karakter dediğimizde sözcüğün en geniş anlamını kastediyoruz (Baran, 2007: 78). Karakter, öyküyü taşıyan ve sona götüren kişisidir yani öykünün ana kişisidir.

Türk Sineması'nda karakterlerin ve tiplerin yaratım sürecini anlamak üzere öncellikle karakter ve tip arasındaki fark üzerinde durmak gerekmektedir. Giovanni Scognamillo bu farkı şu şekilde açıklamaktadır: "Türk Sineması ne yazık ki karakterden çok tipler üzerinde durmuştur. Tip, daha çok şematik bir şey olmakla birlikte, filmden filme aynı şeyi tekrarlar ve aynı şeyi yapar hatta aynı şeyi temsil eder. Karakter ise; değişkendir, daha gerçektir ve daha inandırıcıdır. Karakterlerde varyasyonlar olabilir. Sevimli bir durumdan sonra sevimsiz bir duruma girebilirler. Ama tip bunu yapamaz. Kemal Sunal filmlerinde karakter yaratımında ise iki önemli unsur vardır: birincisi senaryonun önemi ikincisi ise oyuncunun yorumu yani o karakteri nasıl yorumladığı çok önemlidir. Sunal'ın bu konuda da filmlerine çok büyük katkısı vardır." (Görüşme, 13 Mart 2009).

Burçak Evren ise, karakter ve tip kavramlarının Türk Sineması'nın en büyük sorunsallarından biri olduğunu söylemektedir. Evren'e göre; 1980'lere kadar Türk Sineması'nda çoğunlukla hep tip vardır. Karakter ile tip arasındaki en büyük ayrım, karakterin psikolojik boyutlarının olmasıdır. Çeşitli olaylar ve tavırlar karşısında farklı etkiler göstermesinden kaynaklanır. Tip ise tek boyutludur, yani orta oyunundaki Kavuklu ile Pişekâr yahut Karagöz veya Hacivat gibidir. Ya iyidir ya kötü. Ya olumludur ya olumsuz. Ya çirkindir ya güzel. Tipler, olaylar ve durumlar karşında tavrını hiç değiştirmez hep aynı tepkiyi gösterir. Yaşamayan tek boyutlu bir simge gibidir. Hâlbuki karakter yaşayan bir kişidir, yaşamda karşılığı olandır. Karakter; sever, öpüşür, iyidir, kötüdür, çeşitli olaylar, durumlar karşısında farklı tavırlar alabilir. Onun için Türk Sineması'nda karakter boyutuna ulaşmak için çok geç kalınmıştır ve ancak 1980'li yılların başlarında oluşmaya başladığını söylemiştir. (Görüşme, 20 Mart 2009).

"İnsanın duygularını derine inerek anlatan karakterdir. İnsanca davranır karakter, akıllı zamanları da olur saf zamanları da. Örneğin 'Zübük' filminde oynadığı 'Zübükzade İbraam' bir karakterdir ama 'Şaban' bir tiptir. Sürekli saf sürekli iyi niyetlidir." (Şükran Esen ile Görüşme, 8 Nisan 2009).

3. KEMAL SUNAL GÜLDÜRÜLERİNE KAYNAK OLUŞTURAN TOPLUMSAL YAPI VE YARATILAN KARAKTERLERİN TOPLUMSAL YAPIDAKİ YERİ

Scognamillo'nun Kemal Sunal güldürülerine kaynak oluşturan toplumsal yapı hakkındaki şu görüşüyle başlamak yararlı olacaktır: "Kemal Sunal güldürülerinde şayet içinde bulduğumuz toplumsal altyapı olmasaydı Kemal Sunal bu kadar popüler olmazdı, bu kadar kabul edilmezdi. Demek ki Kemal Sunal yarattığı karakterler ya da tiplerle toplumun bir beklentisini karşıladı. Kemal Sunal güldürülerini hazırlayan buna bir zemin oluşturan, içinde bulunduğu toplumsal yapı, güldürüleri besleyen noktadır." (Görüşme, 13 Mart 2009).

Kemal Sunal, ilk dönemlerinde salt komedi filmlerinde oynamasına karşın, daha sonraki yıllarda sosyal içerikli filmlerde yer almıştır. Özellikle Zübük filmi ile başlayan Kemal Sunal filmleri, içinde bulunduğu toplumsal yapıyı yansıttığı ve filmlerinde düzeni eleştiren ciddi mesajlar verdiği öngörülmektedir.

Sunal'ın filmlerinde canlandırdığı tiplerin, günlük hayatta her zaman karşılaşılan sıradan halktan kişiler olması en büyük özelliğidir. İyi niyetli, saf, temiz, kötülük düşünmeyen, sakar, saflığıyla işleri birbirine karıştıran, ancak zekâsıyla ya da tesadüfen işin içinden çıkıp, art niyetli kişilerin kötü yüzlerini ortaya çıkaran Kemal Sunal'ın yarattığı bu tipleme, sonuç itibariyle, izleyicinin gerçek hayatta bu yöndeki özlemlerini yansıttığı içindir ki; onun oynadığı rolden daima böyle bir beklenti içinde olmuşlar, genelde Kemal Sunal filmleri de bu doğrultuda gerçekleşmiştir (Sunal, 2001: 137).

Toplumun, Sunal'ın filmlerini defalarca büyük bir zevkle seyretmesinin nedenleri şöyle sıralanabilir: halktan biri olması, onunla özdeşlik kurulması, gündemi ve gündelik hayatı yansıtması, haksızlıklara karşı hep iyiyi ve doğruyu savunup sonunda kötüleri yenmesi vb.. Bütün bu nedenlerin dışında, Sunal güldürülerine yönelik ilginin en önemli belirleyicisi de, onu seyrederken kendimizi Şaban'dan üstün görmemizdir. Bu gurur, bizleri anlık rahatlamaya sevk etmektedir. (Arık, 2002: 116)

Yapılan görüşmeler doğrultusunda, günlük hayatın ağır sorunlarından bunalan halka, akşamları izledikleri Sunal filmlerinin moral verdiği görülmektedir. Kişileri, hayatla yeniden barıştıran bu filmler bu bağlamda önemli bir sosyal işleve sahiptir denebilir.

Kemal Sunal filmlerindeki karakterlere baktığımız zaman bürokrasiyi, ezilmişliği yahut da ağalık rejimini ya da kentte tek başına kalmış kent kültürüne adapte olamamış o ortadaki insanı, bizden olarak içten olarak samimi olarak ve tabii ki gücünü o toplumsal olgulardan ve de karşılığını toplumdaki her bir kişide bulabileceğimiz bir biçimde yansıtabildiği görülmektedir. (Burçak Evren ile Görüşme, 20 Mart 2009).

Bu görüşlere ek olarak Ünsal Oskay ile konuyu özetleyebiliriz: "Meddah, orta oyun, Hacivat - Karagöz çizgisinin devamı olarak görülmektedir, onun filmlerindeki karakterler. Amaç: İğneli laflar söyleyerek sistemi eleştirmek ve halkın düşüncelerini en düzgün biçimde aktarmaktır…" (Sunal, 2001: 12).

4. HABABAM SINIFI, ZÜBÜK VE PROPAGANDA FİLMLERİNDE KARAKTERLERİN TEMSİLİ

Bu bölümde Kemal Sunal filmlerinde karakter değişimi 3 film üzerinden incelenecektir: 1970'li yıllara ait "Hababam Sınıfı" ve "İnek Şaban" tiplemesi, 80'lere ait "Zübük" ve "Zübükzade İbraam" karakteri ve son olarak 90'lara ait "Propaganda" ve "Gümrük memuru Mehdi" karakterleri ele alınacaktır.

"Kemal Sunal filmleri çok çeşitli açılardan bakılarak incelenebilir. Türk toplumunun yapısı, istekleri ve beklentileri açısından ele alınabilir. Popüler kültür açısından bakılabilir. Ya da egemen güçlerin elindeki televizyon denilen aygıtta, Türk toplumuna sunulan ürünler olarak ideolojik işlevleri sorgulanabilir. Buna karşıt bir açıdan, güldürüye sığınarak, egemen güçlere karşı ayakta durabilmeyi sağlayan doping aracı olarak yararları sergilenebilir. Düzen eleştirisi yapıp yapmadığı; ele alınan karakterlerin toplumu yansıtıp yansıtmadıkları; filmlerin uyuşturucu mu yoksa eleştirici mi oldukları sorunlarına yanıt aranabilir." (Sunal, 2001: 6).

"Hababam Sınıfı, Kemal Sunal tarihçesinde de önemli bir yer tutar. Düzenle (kurumlarla: burada resmi bir kurum olan özel okul) oynanan muzipçe oyunlar, ilk anarşistçe çıkışların kaynağı gibidirler (Atayman, 2007: 58). "Hababam Sınıfı'ndan kalma bir hiç büyümeme alışkanlığı, Kemal Sunal'ı ömür boyu desteklemiş, yıkıcılığına, şabanca bir muziplik, bir naiflik katmıştır. Bir çocukluk. Unutulmamalı: çocukluk, koruyucudur, mahsur göstericidir. Yaramazlık yapma hakkıdır. Belki de onun anarşizminin biraz yaramazlık gibi hoş görülmesi bundandır. Sunal, bu düzen içine itildiği gibi, her an bırakıp kaçmak ister, sosyal rolleri benimsemiş, düzenle barışık ötekiler "birer eşekoğlueşektirler" onun değerler konteksinde." (Atayman, 2007: 60).

Özgüç, Kemal Sunal'ın bütün bu filmlerinde çok salak gibi görünen ama kesinlikle salağı oynayıp herkesle dalga geçen bir tipleme yarattığını vurgulamaktadır. Özgüç, sözüne şöyle devam etmiştir: "Şaban karakteri Kemal Sunal'ın oyunculuk yaşamının bir simgesidir. Çünkü her oyuncunun temel bir özelliği, tiplemesi vardır. Kemal Sunal'ın da Şaban tiplemesiydi. Mesela bir dönem de Yılmaz Güney 'Çirkin Kral' ile daima öne çıkmıştı" (Görüşme, 18 Mart 2009).

Burçak Evren'e göre; "Kemal Sunal'ı bir Fernandel'e benzetmek ya da yalnızca İnek Şaban olarak görüp onunla tümüyle özdeşleştirmek de doğru bir saptama değildir. İnek Şaban tiplemesinin onun sinemacılık serüvenine çok şeyler kattığı bir gerçektir ama yeterli değildir. Birçok filmiyle bu tiplemeyi aşıp çeşitlendirdiği ve son filmlerinde kendisinden alışırlık beklentileri dışlayarak farklı kulvarlara geçiş yaptığı da bir gerçektir. O kendisini yinelediği kadar yenilemesini de bilen bir sanatçı olmuştur her zaman." (Taş, 2011: 8).

Bu çalışma ile Şaban tiplemesiyle ünlenen Kemal Sunal'ın özellikle küçük insanları öne çıkardığı ve ezilenlerin, haksızlığa uğrayıp mağdur olanların adeta bir savunucusu olarak kötülerin karşısında durduğu görülmektedir. Halkın gözünde bir kahraman olarak büyüyen Sunal, Şaban tiplemesi ile halkın sözcüsü olarak karşımıza çıkmaktadır.

"Zübük" filminin konusunun geçtiği dönemin (çok partili döneme geçiş) bazı ipuçlarına yer verilmektedir. Zübük filminin işlevi de topluma kendi sorunlarını komik bir biçimde anlatmak, toplumu oylamak ve eğlendirmek. Aslında sorunların çözümsüz olmadığını, sistemin kendini kontrol ettiğini ve bizim kendimizi düzeltmemiz gerektiğini bize anlatır (Pamuk, 2002: 69).

"Aslında 'Zübük' ile 'Gol Kralı' Kemal Sunal'ın en önemli filmlerindendir. Çünkü Aziz Nesin mizah ustası… Hem siyasal bir taşlama vardır hem de güldürü sineması açısından çok önemli filmlerdir." (Agâh Özgüç ile Görüşme, 18 Mart 2009).

Sunal, karakter oynamaya 'Zübük' ile başlamıştır. Aslında bu bir geçiş filmidir. Yani İnek Şaban'dan kurtulup karakter oynamaya başladığı dönem olarak görülmektedir. (Giovanni Scognamillo ile Görüşme, 13 Mart 2009).

Bu doğrultuda; "Zübük", belki de Sunal'ın en başarılı filmlerinden biri olarak görülmektedir. Zübük filminde görüldüğü gibi, Kemal Sunal'ın filmlerinin bir büyüsü de, 1970 – 1980 arası yıllarda çekilmesine rağmen günümüz olaylarını yansıttığı saptanmıştır.

Scognamillo, Kemal Sunal'ın 'Zübük' ile başladığı karakter oyunculuğunun 'Propaganda' ile sona erdiğini söylemektedir. Sunal'ın sadece Şaban tiplemesiyle değil, bir karakter oyuncusu olarak da kendini başarılı bir şekilde ifade ettiğini düşünmektedir. (Görüşme, 13 Mart 2009).

Propaganda'nın diğer Sunal filmlerine göre başka bir formatta ve başka bir oyunculuk ile izleyici karşısına çıktığı görülmektedir. Gerçek bir oyuncunun, tek tiple değil tüm karakterleri oynayarak başarısını göstermesi gerektiğini vurgulayan Özgüç, Kemal Sunal'ın da tek tip olmanın dışına çıkmak için bu filmi yaptığını söylemektedir. (Agâh Özgüç ile Görüşme, 18 Mart 2009).

Bu görüşmeler doğrultusunda, 'Propaganda' filmi Sunal'ın tamamen karakter oyunculuğuna geçtiği bir dönem olarak gözlenmiştir. Bunun sonucunda görülüyor ki Kemal Sunal sadece Şaban tiplemesi ile Hababam Sınıfı filmleri ile değil, bir karakter oyuncusu olarak da kendini başarılı bir şekilde ifade ettiği saptanmıştır. Kemal Sunal'ın canlandırdığı karakterler aslında bu toplumun son 30 yıllık serüveninin özetidir… Olayların ve karakterlerin güncelliğini hiç yitirmediğini çünkü Kemal Sunal filmlerinin gerçeğin kendisi olarak görüldüğü saptanmıştır.

5. SONUÇ

Kemal Sunal, bir Nasreddin Hoca bir Keloğlan geleneğinin modern versiyonu olarak karşımıza çıkmaktadır. Sunal, hem bu saydıklarımızın bir birleşkesi hem de onların çağdaş bir uzantısıdır.

"Kemal Sunal'ı başarıya ulaştıran ve halkın sevgilisi yapan tip, saf gözüken ama yeri gelince bir çarıklı erkân-ı harp kurnazlığı sergileyen; korkak gözüken ama sırasında çok cesur olabilen; sömürülen ama zamanı gelince kendisini sömüreni pes ettirecek

yetenekleri olan bir karakteri meydana getirmesidir." (Alkan, 2000).

Sunal filmlerinde karakterler, başta haksızlığa uğrar, zulüm görür ama sonra çevresindeki bütün güçlüleri ezer. Haksız olanı cezalandırır. Bu geleneksel tavır, Kemal Sunal'ı bir film oyuncusundan çok daha önemli bir fenomene dönüştürdüğü saptanmıştır. Sunal, filmlerinde bazen çobandır, bekçidir, polistir bazende gecekondu sakinidir, mafyadır, köylüdür. Sonuç olarak ezilendir, haksızlığa uğrayandır, kandırılandır…

Kemal Sunal güldürüsünün altında hep toplumsal olgular, sorunlar yahut töre veya gelenekler yatmaktadır. Bu etkenlerin bizim üzerimizdeki etkileri ve yansımalarının işlendiği görülmektedir. Kemal Sunal'ın ayrıcalığının da bu olduğu gözlemlenmiştir. Sunal, sadece güldürmüyordur, düşündürüyordur sadece düşündürmüyordur o günkü dönemine tanıklık ederek toplumsal olgulara dikkat çekebilmektedir. Sistemi eleştiren hatta bozan bir tarafı olduğu ise yapılan görüşmelerle saptanmıştır.

Örneğin "Zübük", "Kapıcılar Kralı", "Kibar Feyzo", "Düttürü Dünya", "Çöpçüler Kralı", "Katma Değer Şaban" filmlerinde düzene gönderme yapıldığı saptanmış, özellikle de güldürü ile birlikte gerçekleri ortaya koyduğu görülmüştür. Çünkü yaşanan olaylarda, bazen dersleri güldürerek vermenin hep daha etkili olduğu görülmektedir. Sadece ders vermek amacıyla yapılan filmler seyirciye itici gelmektedir. Kemal Sunal filmlerinde işte bu dozun çok iyi ayarlandığı saptanmıştır. Bu durumda karakterlere büyük görev düşmektedir çünkü seyirci yani halk kendini o karakterlerin yerine koymakta ve karakterlerde kendinden bir şeyler bulmaktadır.

"Kemal Sunal güldürüsü için güldürü olgusunun çok eskilerine, geleneksel Osmanlı dramatik sanatların ana unsurları olan meddah'tan ortaoyununa, Keloğlan'dan Nasreddin Hoca'ya dek bir yolculuk yapmak gerekmektedir." (Taş, 2011: 7). Scognamillo'ya göre; "Bu toplum bir Nasreddin Hoca verdi, bir Aziz Nesin verdi. Bu toplum bir Kemal Sunal ile güldü. Ama bugün ne yazık ki bu toplum Recep İvedik ile gülmekte yani bu yozlaşmanın hat safhasıdır." (Giovanni Scognamillo ile Görüşme, 13 Mart 2009).

Bu doğrultuda Türk Sineması'nda ilk yıllardan itibaren bir tip arayışı vardır. Yaratılan tip ise tüketilene kadar sömürülmüştür. Örneğin İnek Şaban tiplemesi gibi. Burada karşılaştığımız sorunsallardan biri; Recep İvedik tiplemesinin Kemal Sunal geleneğinden etkilenmiş olabilmesidir. Kemal Sunal filmlerinin nasıl bir Keloğlan geleneğinin çağdaş uzantısı olduğu söylendiği gibi Recep İvedik tiplemesinin de Kemal Sunal güldürülerinin bir uzantısı olduğu söylenebilir mi? Bu sorunsalda ayrı bir çalışma konusu olarak öngörülmektedir.

KAYNAKÇA

ALKAN, T., (2000). Korsan aile fertleri. http://www.radikal.com.tr/2000/07/04/yazarlar/turalk.shtml (15 Şubat 2012).

ARIK, B., (2002), "Kemal Sunal, Levent Kırca ve Cem Yılmaz'ın Mizahına Teorik Bir Bakış", İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, (sayı:14), 111-129.

ATAYMAN, V. (2007) "Şarlo'dan Şaban'a, Komedi Türünün Düzen Söylemi", *Modern Zamanlar Sinema Dergisi, 44. Altın Portakal Film Festivali Özel Sayısı,* 58-61.

BARAN, T., (2007), **Bir Senaryo Yazmak, İstanbul, Sinema Merkez Dergisi Yayınları.**

ESEN, Ş. ile "Kemal Sunal Filmleri" konusunda yapılan görüşme, İstanbul, 08 Nisan 2009.

EVREN, B. ile "Kemal Sunal Güldürüsü" konusunda yapılan görüşme, İstanbul, 20 Mart 2009.

SCOGNAMILLO, G. ile "Türk Sineması'nda Yaratılan Tipler ve Karakterler" konusunda yapılan görüşme, İstanbul, 13 Mart 2009.

MAKAL, O., (1995), 100 Filmde Başlangıcından Günümüze Güldürü / Komedi Filmleri, Ankara, Bilgi Yayınevi.

MONACO, J., (2003), ***Bir Film Nasıl Okunur?, (Çev. Ertan Yılmaz) İstanbul: Oğlak Yayıncılık.***

ÖZGÜÇ, A., (2005), **Türlerle Türk Sineması, İstanbul, GLOBUS Dünya Basımevi.**

ÖZGÜÇ, A. ile "Güldürü Sineması" konusunda yapılan görüşme, İstanbul, 18 Mart 2009.

ÖZÖN, N., (1984), 100 Soruda Sinema Sanatı, İstanbul, Gerçek Yayınevi.

PAMUK, S. (2002). Kitle İletişim Çözümleme Yöntemleri ve Bu Yöntemlerden Toplumbilimsel Çözümleme Yöntemi ile 'Zübük' Filminin İncelenmesi. Basılmamış Doktora Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

SUNAL, K., (2001), **TV ve Sinemada Kemal Sunal Güldürüsü, İstanbul, Om Yayınevi**.
gsunal@iticu.edu.tr